

Bestuurders en beleidsmakers van gemeenten

Datum: 23 februari 2018
Betreft: Positief jeugdbeleid en het jeugdwerk

Geachte bestuurders en beleidsmakers,

Naar aanleiding van de eerste evaluatie van de Jeugdwet en de daaruit getrokken conclusies willen we graag aandacht vragen voor positief jeugdbeleid. In de Jeugdwet en de recente evaluatie is voor dit belangrijke thema geen aandacht, terwijl in de memorie van toelichting van de wet veel gesproken wordt over positief jeugdbeleid en dit zelfs de onderliggende visie van het wetsvoorstel is. Ik ben zo vrij dit te citeren:

Aan dit wetsvoorstel ligt de visie op de pedagogische civil society ten grondslag waarin ieder kind een veilige omgeving om zich heen heeft, waarin de school, de naschoolse opvang, de sportclub en de buurt een belangrijke rol spelen. Een succesvolle schoolloopbaan en doorstroom naar werk ligt aan de basis van welbevinden, economische zelfstandigheid en democratisch burgerschap. Algemene jeugdvoorzieningen zoals de kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg, scholen, sportclubs, buurthuizen, jongerenwerk en vrijwillige inzet dragen bij aan een positief opgroei- en opvoedklimaat. Een kindvriendelijke fysieke omgeving die jeugd stimuleert om meer te bewegen en vrijuit te spelen maakt hier deel van uit (speeltuinen, trapveldjes). Een positief jeugdbeleid dat uitgaat van mogelijkheden van jongeren en waarin ouders, kinderen en jongeren gehoord worden en een stem hebben in de ontwikkeling van voorzieningen voor jeugdigen.

In Nederland is een groot aantal jeugdorganisaties actief die wekelijks activiteiten bieden aan kinderen en jongeren, zoals Scouting, YMCA, Jong Nederland, JongNL Limburg, Plattelandsjongeren, het speeltuinwerk, het christelijk jeugdwerk, Leger des Heils en kinderkampen. Dit zijn lokale organisaties en in iedere gemeenten zijn wel één of meerdere clubs te vinden. Vrijwilligers bieden leuke en uitdagende activiteiten waarbij kinderen en jongeren hun talenten ontwikkelen. Allerlei vaardigheden die belangrijk zijn in het leven leren ze spelenderwijs, zoals samenwerken, leiding nemen, rekening houden met elkaar, improviseren en organiseren. Naast het formele leren (op school) en het informele leren (op straat) dragen jeugdorganisaties via niet-formele educatie bij aan het ontwikkelen van evenwichtige burgers. En

hier vinden organisaties en overheden elkaar, want in veel gemeenten is dit één van de belangrijkste doelstellingen van het jeugdbeleid.

De organisaties kenmerken zich doordat ze niet alleen maar een plezierige vrijetijdsbesteding bieden, maar uitgaan van een pedagogisch kader. Zonder dat de leden of deelnemers het beseffen, leren ze heel veel. Hierbij worden de clubs vaak ondersteund door een landelijke organisatie die zorgt voor een borging van kwaliteit. Kwaliteit van de inhoudelijke activiteiten maar ook van de vrijwilligers die getraind en ondersteund worden om hun activiteiten zo goed mogelijk te kunnen aanbieden. Hiermee zorgen de organisaties voor een veilige omgeving waar kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen.

Onze organisaties bewegen zich op het brede terrein van positief jeugdbeleid. We richten ons niet op een bepaald type kinderen en jongeren of kinderen en jongeren die problemen kennen in het opgroeien. Iedereen is welkom en het individu en zijn of haar mogelijkheden staan centraal. Ook kinderen en jongeren met een beperking doen bij onze organisaties gewoon mee en daarmee geven wij hen een kans op optimale ontplooiing. Het leren samenleven met een grote diversiteit aan leeftijdsgenoten is belangrijk voor alle jeugd. Ontmoeting en samen avonturen beleven zijn essentieel voor de ontwikkeling van ieder kind. In de huidige tijd met een jachtig leven en veel tijd achter de computer is dit een welkome aanvulling. Maar hier wringt de schoen: In het huidige (gemeentelijke) beleid is er helaas te vaak weinig aandacht voor positief jeugdbeleid en burgers waar het goed mee gaat.

Gemeenten zijn in de Jeugdwet aangewezen als de belangrijkste speler rond jeugdbeleid. In de afgelopen jaren is veel energie gaan zitten in de grote transities en dit blijkt ook uit de recente evaluatie. Door het missen van een nadrukkelijke borging in de wet van positief jeugdbeleid en het niet opnemen van taken en verantwoordelijkheden op dit gebied, merken onze organisaties dat positief jeugdbeleid of de pedagogische civil society in veel gemeenten helaas onvoldoende of geen aandacht heeft en daarmee het kind van de rekening wordt. Dat wat misschien vanzelfsprekend lijkt, gaat niet vanzelf.

Jeugdorganisaties met een landelijke of regionale structuur krijgen van daaruit vaak ondersteuning. Maar ook een gemeente kan (en moet) haar rol hierin willen pakken. Een goede lokale ondersteuningsstructuur voor positief jeugdbeleid ziet er wat ons betreft als volgt uit:

- Voldoende, toegankelijk en veilig vrijetijdsaanbod en (buiten)speelruimte, zodat alle kinderen en jongeren de kans krijgen om buiten te spelen;
- Een vangnet voor kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen, zodat zij toch kunnen deelnemen aan de maatschappij via bijvoorbeeld een lidmaatschap van jeugdorganisaties;

- Ondersteunen/financieren van deskundigheidsbevordering van vrijwilligers die met jeugd werken;
- Minder regeldruk en belemmeringen bij het organiseren van activiteiten voor jeugd, zodat vrijwilligers zich bezig kunnen houden met hun eigenlijke taak;
- Ondersteunen en coördineren van lokale netwerken, zowel tussen organisaties met jeugd (jeugdwerk, sport) als met de professionals op dit terrein (GGD, CJG, onderwijs);
- Rekening houden met en erkennen van het vrijwilligerswerk als belangrijke speler in het sociale domein.

Met vriendelijke groet,
Mede namens onderstaande organisaties,

Jaap Boot
Voorzitter Scouting Nederland

